

'Slovenska jagoda' na razpotju intenzivnih in ekstenzivnih tehnologij pridelave

Darinka Koron
Andreja Brence
Alenka Caf

12. december 2019

Kakšna mora biti slovenska jagoda ?

- okusna
- sočna, topna
 - lepa
 - sveža
- brez FFS ostankov
- izenačena po obliki, velikosti in barvi
- izenačena v vseh obiranjih
- ponujena v zanimivi, trajnostno naravnani in prepoznavni embalaži

...

- To je cilj vsakega pridelovalca jagode (v evropskem in svetovnem merilu), zato je dobrih jagod na Evropskem trgu veliko.
- Konkurenca je tako velika, da smo na globalnem trgu popolnoma nekonkurenčni.

Naša jagoda mora biti drugačna

- izhajati mora iz lokalnega okolja (oglični odtis)
- pridelana po pravilih IP ali EKO
- pri IP morajo biti spoštovana vsa pravila in ne le IP varstvo
- obrana v optimalni zrelosti
 - ponujena v prepoznavni, okolju prijazni embalaži
- ne sme biti cenena, ampak cenjena !

Naša pridelava mora biti drugačna

- prednost naj ima pridelava v tleh (IP, EKO)
- nasadi naj bodo del kultivirane krajine (opraševanje, naravni predatorji)
- kolobarjenje in obdelava tal naj bosta vedno del načrtovanja pridelave
 - zmerno gnojenje z dušikom
 - zmerno namakanje

- brez uporabe herbicidov
- uporaba plotiplevelnih folij
- velikost nasadov naj bo prilagojena razpoložljivi delovni sili
- ponudba naj bo prilagojena povpraševanju

Nasadi v tujini so ...

- na lahkih, ravninskih tleh
- količina padavin je majhna
- dovoljeno je kemično razkuževanje zemlje
- velik kapital za napravo nasadov in rastlinjakov
- pridelava in trgovina sta dobro organizirani
- delovna sila je cenejša
- dovoljena je uporaba zelo širokega spektra FFS
- dovoljena je velika poraba mineralnih gnojil

Usmeritve slovenske kmetijske politike

1. Samooskrba
2. Trajnostna pridelava
3. Visokotehnološka pridelava

Je to združljivo z našim znanjem in našimi zmožnostmi pridelave?

4. Agrobiznis konference – Nove tehnologije v kmetijstvu.

S projektom Agrobiznis želi organizator spodbujati podjetništvo v kmetijstvu in vplivati na povečanje prehranske samooskrbe, opozarjati pa želi tudi na inovativna podjetja z novimi tehnologijami pridelave hrane ali novimi poslovnimi modeli, ki bi pripeljala do hitrejšega razvoja kmetijstva in večje samooskrbe.

<https://www.gov.si/novice/2019-12-10-na-agrobiznis-konferenci-o-novih-tehnologijah-v-kmetijstvu/>

„Definicija“ intenzivne in ekstenzivne pridelave

Za **intenzivno kmetijstvo** so značilni temeljita obdelava, veliko vložena dela in sredstev ter velik dobiček.

Za **ekstenzivno kmetijstvo** je značilno, da so v pridelavo vložena sredstva majhna, obdelava je manj temeljita in dobiček je majhen.

<https://eucbeniki.sio.si/geo1/2542/index1.html>

-
- Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je bilo v zadnjih petih letih skupaj z jagodami, približno 9.000 ha nasadov, od tega 4.000 ha intenzivnih nasadov ter 4.900 ha ekstenzivnih nasadov.

Kaj je za slovenske pridelovalce jagode intenzivna in kaj ekstenzivna pridelava?

- V Sloveniji je vsa jagoda (IP in EKO) pridelana na intenziven način (bolj ali manj).
- Ekstenzivna pridelava jagod je v domačih vrtovih in v zanemarjenih ali opuščeni nasadih (teh skoraj ni).

Visoko tehnološka pridelava je tista...

- ki **integrira znanje** vseh sodelujočih pri pridelavi jagod (pridelovalci, strokovni in raziskovalni sodelavci iz različnih področij, trgovci, potrošniki).
- ki temelji na dobrem poznavanju osnovnih pravil tehnologij, razvoja rastlin in razvoja škodljivih organizmov, okolja...

Visoko tehnološka pridelava je tista...

- ki zagotavlja varčno in strokovno izrabo naravnih virov s pomočjo **tehnoloških pripomočkov** (droni, hitri testi za založenost tal in listov s hranili, spektralne kamere, merilci vlage (tenziometri), merilci toplote v tleh, naprave za merjenje EC, fotosinteze, refraktometri, roboti za obiranje, poobiralne hladilne tehnike ...).

Visoko tehnološka pridelava je tista...

- ki jo nadgrajujemo s **pomočjo digitalizacije** (meteorološki podatki, fito info podatki, napoved potrebe po namakanju, tehnološki podatki preko spletnih strani in pametnih telefonov, aplikacije, monitoring škodljivih organizmov...).

Digitalizacija je tudi - informacija

Zaključki ...

Kot pridelovalci jagod lahko izberemo najbolj intenzivno tehnologijo v tleh ali v substratu (uporaba velike količine gnojil, obilno namakanje, intenzivno varstvo z FFS – seveda vse v okvirih dovoljenega) in pridelamo jagodo, ki je podobna uvoženi jagodi iz sosednjih držav, vendar je ne moremo deklarirati kot Slovensko, kot nekaj posebnega.

Zaključki ...

V Sloveniji imamo sveža, spočita ter veliko znanja in izkušenj. Imamo možnost, da po najvišjih standardih pridelamo najboljšo jagodo v danih razmerah (z najmanj, oziroma brez ostankov FFS).

S takim načinom pridelave, smo lahko konkurenčni.

Zaključki ...

- Naša IP in EKO pridelava nujno potrebujeta visoko tehnološko podporo pri pridelavi.
- Za bolj EKO pridelek potrebujemo več digitalnih informacij in več visokotehnoloških pripomočkov.
- Izkoristimo vse kar nam tehnika in digitalizacija omogočata!
- Če bi vestno delali po pravilih IP, bi bili že skoraj EKO pridelovalci!!

(Peter Zadavec, Pesnica 6.december 2019)

Ob zaključku leta si želimo, da bi v Sloveniji v vseh letnih časih pridelali in zaužili več jagod ...

